

ADEVĂRUL

ABONAMENTUL :

Pe un an . . . 16.— cor. Abonamentul la mai multe exemplare pe un an 12.— cor.
 Pe $\frac{1}{2}$ de an . . . 8.— " .
 Pe trei luni . . . 4.— "
 Un număr 30 fileri. Pe un an . . . 24.— cor.

**ORGANUL PARTIDULUI SOCIALDEMOCRAT
DIN ARDEAL ȘI BĂNAT.**

Apare în fiecare Dumineacă.

Ori-ce scrisori și bani să se trimită pe adresa:

**„ADEVĂRUL“
SIBIU, STRADA ROSENANGER NR. 14.**

Tot aici se primesc și anunțuri cu prețuri ieftine.

Cenzurat!

Convocare.

Comitetul Executiv al Partidului Socialdemocrat din Ardeal și Bănat conchiamă toți membrii *marelui comitet* al Partidului, cât și pe toți conducătorii *sindicatelor, grupărilor și secțiunilor* cari dispun de peste 200 membri, la o **conșfatuire intimă** ce se va țineă la 10 și 11 Mai st. n. 1919 în Sibiu.

Scopul acestei *conșfatuiri* va fi *cimentarea mișcării sindicale și politice* din Ardeal și Bănat.

Comitetul executiv.

Conferința socialistă din București.

Partidul socialist din România a convocat pe 30 Martie o conferință a partidelor socialiste din toate provinciile alăturăte României. Din cauza greutăților de comunicație Basarabiei și Bucovinenii nu s-au prezintat la această conferință. Partidul socialdemocrat din Ardeal și Bănat a fost reprezentat prin tovarășii Iosif Ciser și Iosif Receanu. Afară de comitetul executiv a partidului socialist din România cu sediul în București au mai fost reprezentate și secțiunile din diferite orașe din România.

Conferința a avut menirea să discute și să hotărască conchemarea unui congres al tuturor partidelor socialiste din România unită și să formeze un singur bloc socialist, un mare partid care să ia lupta mai intensiv, și cu mai mult efect contra nedreptăților sociale, contra sistemului corrupt și putred și pentru îndreptarea stărilor rele în care sufere poporul român.

Tocmai pe când era convocată conferința se desbăta cu vigilență procesul conducătorilor mișcării sociale din capitală și aceasta a împediat mult luarea unor hotărâri privitor la formarea imediată a blocului socialist. De altfel situația nu e coaptă într'atâtă ca întreaga mișcare socialistă din România unită să fie pusă sub conducerea unui singur comitet executiv. Totuși această conferință a discutat foarte importante chestiuni de tactică și la început deși au fost divergențe de păreri privitor la tactica mișcării sociale, mai târziu, după desbateri îndelungate și argumentări străsnice din ambele părți s'a ajuns la înțelegere.

Asupra ideilor desbătute la această conferință vom publica în viitor un articol pentru a le face cunoscute tovarășilor noștri. Acă publicăm o comunicare votată de conferință din care rezse despre ce s'a discutat la conferință și exprimă rezultatul la care s'a ajuns.

Comunicare.

Conferința socialistă premergătoare congresului convocată la București pentru ziua de 17/30 Martie, n'a putut lăua extensiunea dorită din pricina detenționii conducătorilor din București a procesului și greutăților de poștă și transport.

Conferința a luat din această pricina caracterul unei conșfatuiri intime la care a luat parte delegați din Ardeal, Iași și comitetele centrale provizorii.

Subscrieți la împrumutul Adevărului.

Redacția și administrația ziarului „Adevărul” lansează un apel către toți tovarășii noștri cerându-le să contribue cu miclelor economii la *apariția zilnică a „Adevărului”* subscriind cu toții *Bonuri de împrumut* al cărui scop este crearea unui fond puternic al foii noastre, pentru a zilnic să poată servi interesele muncitorimei, să ia apărarea celor prigojni și să lupte pentru stârpirea săraciei ce bântuie la noi.

Un Bon costă 25 Lei (50 coroane) și se poate plăti și în 2 rate. După primirea banilor administrația trimite aceluia tovarăș *Bonul* completat cu numele plătitorului. După 2 ani dela subscrisare toate Bonurile le rescumpărăm, adecață înăpoiem împrumutul dat foii noastre tuturor acelora cari își cer banii înăpoi, cu o dobândă de 10%, adecață în loc de 25 Lei dăm 30 Lei.

Toți acei cari împrumută „Adevărul” devin proprietarii lui. Să începem prin a comuniză propriile noastre instituții.

A fi liber și a fi fost creat, sună donă calitate ce nu se învoiesc. A afișat în același timp că D-șeu a creat ființele și că le-a dat libertatea este o curată contracicere.

Rezultatul acestei consfătuiri, în care s'au atins toate chestiunile de program și tactică se poate de pe acum spune că va fi cît se poate de fructuos pentru unirea, disciplina și viitorul mișcării socialiste din România vitregă.

Toți tovarășii prezenți au recunoscut în numele organizațiilor ce le reprezintă, că aceeași tactică de până acum: pe față, de masă, politică și sindicală, rămâne și pentru viitor cea mai bună și sigură pentru organizarea proletariatului în partid de clasă și pentru lupta pe care acesta o duce pentru democratizarea țării, pentru nevoile de toate zilele a muncitorimei și pentru cucerirea puterii politice în scopul transformării societății actuale burghezo-capitaliste în societate socialistă.

**Partidul socialist și
Unionea Sindicală din România.**

Insemnări.

Stii românește?

Cetim în ziarele românești din Sibiu: titluri de articole și fraze: "Vox populi", "Quo-usque tandem", "Pro domo", "Drang nach Osten", "Tregua Dei", "Far West in Ungarn", "Senatus populusque Romanus", "In Paresimi", "Enrichez vous" etc.

- Bade Ioane știi ce înseamnă aceste cuvinte?
- Ferească Dumnezeu. Poate că nici domnii aceia nu știu cări le-au scris.
- Ba aceia trebuie că le știu, că de nu le știanu, nu le scriau.
- Atunci de ce n'au scris tot articolul în limba aceea, se vede că numai cuvintele astea le știu. Ori poate că de aceea au scris așa ca să nu înțelegem noi, sau a uitat a scrie românește (!).

Închiderea cărciumelor.

Nu la noi. Nu vă speriați domnilor cărcimari. La noi va fi permis încă mulță vreme a se vinde otravă poporului și încă pe bani scumpi. Ce să-i faci dacă la noi domnește credința, că un popor treaz nu se poate guverna.

Dela începutul anului viitor America va rămâne fără nici o băuturică. Va fi oprită și fabricarea și vinderea și importarea lichidului otrăvitor. (Curat bolșevism). Se vor închide (de silă se n'țelege) 300 de mii de cărciume și peste o mie de fabrici de rachie și 1.294.000.000 de dolari vor rămâne anual în buzunarele americanilor. Presupunând că fiecare a treilea om din America era bețiv, astfel se vor trezi 35 de milioane de oameni. Câtă avere nu se economisește... Câtă sănătate nu se scoate din pericolul bolilor... Câte scandaluri nu se înlătură... Câte nenorociri nu se evită... Si educația culturală va luă locul beției. Oare veni-vor americanii la noi să se îmbete?

Vai celor învinși.

Cetim în "Socialismul":

Au trecut mai bine de douăzeci și trei de veacuri, decând un învingător trușa a aruncat învinsului cuvintele acestea. Pe atunci nu se știa ce este îndurarea. Învinsul era jucăria învingătorului. Omorit la început, ca un obiect *netrebuincios* învingătorului, găsi mai târziu ceva îndurare: nu i se mai lăsa viață, ci fiind tirit ca rob în țara învingătorului, spre a fi pus la muncă, i se tăiau doar picioarele ca să nu fugă.

Tot mai bland a devenit în urmă învingătorul. N'a mai omorit, n'a mai retezat picioare, n'a mai tirit în robie. Legat de glia strămoșescă, învinsul a fost pus să muncească laolaltă cu părinti, nevastă și copii, pentru rodu muncii lor să poată asigura învingătorilor un traiu îmbelșugat și lipsit de griji.

Ba dela o vreme învingătorii, știind că de schimbător e norocul armelor, s'au cruceat între ei și s'au mulțumit să impileze numai norodul de sub cărmuirea învinșilor. Învingători sau învinși, cărmuitori își ziceau frați. Certuri nu se iveau între ei decât pentru a împărti prada, rodu muncii atotrăbdătorului norod muncitor.

Intr'un târziu a înțeles aceasta și prostimea cu degetele noduroase și palmele bătătoare. Aci a intervenit călușul cenzurei.

Cetiți!**Răspândiți!**

Pentru „Adevărul Socialist”.

Către mușcitorii din mine, fabrici și ateliere! Către țărani, lucrătorii pământului!
Către micii meseriași și negustori! Cu un cuvânt către popor!

Muncitorimea 'n luptă sa pentru deschidere are lipsă de multe unele de luptă. Așa de pildă sunt organizațiile de breaslă (sindicale), organizația de partid care duce luptă politică. Dar la tot cazul cea mai puternică unealtă de luptă e presa. Muncitorimea din Ardeal și Bănat își are presa ei socialistă: „Adevărul”. Aceasta este singura foaie care ia apărarea tuturor asuprișilor, nedreptăților, ea scoate la iveală și biciuște în fața lumii întregi toate nedreptățile ce se fac pe spatele poporului muncitor.

Dacă prin organizația economică muncitorimea, prin mari sacrificii și lupte își câștigă o plată mai mare, atunci „Adevărul” e acela care luptă pe cale politică, ca câștigul acesta să nu-i fie răpit din buzunar prin scumpirea pâinei, a cărnei și îmbrăcămintei. Dacă muncitorii se organizează în secțiuni de partid, „Adevărul” e acela care îi conduce, îi povătușește și-i învață cum să ducă această luptă politică: Luptă politică nu e altceva decât o luptă economică ascunsă.

Foile răsărit acum ca ciupercile după ploae și toate vorbesc în numele poporului, în numele democrației, a libertății.

Cum se pot apăra muncitorii pe ei însiși? Numai așa, dacă cetind „Adevărul”, care demască pe toți dușmanii poporului, îi va cunoaște pe aceștia și nu vor da încredere vorbelor lor linguiștoare. Deci „Adevărul” e de absolută trebuință în casa fiecărui muncitor. Acel muncitor care nu e abonat și nu lucrează pentru răspândirea „Adevărului”, e trădătorul clasei sale, care nu se interesează de familia sa, de viitorul copiilor săi. Deci nu poate fi socotit de muncitor conștient și organizat acela care nu e abonat la „Adevărul”.

Dacă războiul vă ridică ceva, apoi nu uită că acum întreaga lume se aranjază din nou, fiecare pătură socială își caută locul său în societate, ce credeți voi? unde e locul vostru? Dacă cugetați bine, atunci voi nu puteți fi decât socialisti, să luptați alături cu muncitorimea dela orașe și cărei tintă este: *nici pâine fără muncă, nici muncă fără pâine!* Si atunci trebuie toți să vă abonați la „Adevărul”, să formăm marea tabăra a celor, cari luptă pentru bunul traiu al celor asupriști.

Voi micii meseriași și negustori, cari ați avut un mic capital și cari ați început cu speranțe mari prăvălioarele voastre, vedeți că aceste speranțe nu s-au împlinit. Muncitori mai mult decât un muncitor. De multeori voi sunteți și inașul și calfa și stăpânul și tot nu înaintați. Nu văți întrebă: oare de ce? Povestea e veche, pentru că voi nu puteți lua lupta cu capitalul mare, puteți fi numai sluga lui, căci între producător și consumator e capitalul mare care culege tot câștigul și vouă nu vă rămâne decât firmiturile. Voi sunteți așa numiți „cerșetori în haine negre”. Locul vostru ar fi și este alătura de muncitorime și țărănim, în partidul socialdemocrat. Așa după cum micii meseriași din Anglia, Franța și Germania sunt toți membrii partidului socialdemocrat, căci s-au convins că numai acest partid este acela care luptând pentru ridicarea clasei muncitoare, luptă todeodată și pentru micii meseriași și comercianți, căci dușmanul le este comun: capitalul mare. Dacă aceasta o știți, atunci lucrați, faceți agitație ca „Adevărul” să pătrundă în toate casele, la toți cunoșcuții voștri, că numai așa vă veți îmbunătăți starea.

Deci ne adresăm vouă tuturor muncitorilor, țărănilor, meseriașilor și comercianților, răspândiți „Adevărul” căci e singura foaie sinceră, care apără interesele celor ce muncesc. „Adevărul” e fața care luminează calea muncitorimei în labirintul acesta de minciuni. „Adevărul” este foaia care biciuind nedreptățile, îmbărbătează poporul la luptă, îl face conștient de chemarea sa, e singura foaie serioasă de critică, e singura foaie care nu se lasă plătită. E datoria tuturor celor cari nu trăesc din munca altora să o aboneze și să o răspândească, ca mărindu-se să poată duce luptă și cu mai mare succes. La muncă tovarăși, căci în zile grele se cunosc adevărații prieteni, oameni convinși că nu se dă înapoi dela sacrificii și luptă. **Faceți-vă toți datoria!**

Comitetul executiv.

ALEXANDRU PETŐFI

APOSTOLUL.

TRADUCERE DIN ORIGINAL DE ST. O. IOSIF

Dar ia auzi, ce zvon, ce note strani! Ascultă robul, tot mai mult ascultă, Si e atât de adâncit în ascultare, Că nu cutează nici să mai respire, Si susține-i închis se luminează, Cum se deschide floarea 'n soare, — Si prinde robul să zâmbească Intâia oară după zece ani! O păsărică s'a oprit pe zidul temniței. Aproape de fereastră Acolo să și cântă mica pasare; Ah, dulce, dulce ciripește!

Si zise robul ori gândi numai, Nu îndrăznea să spue-o vorbă, Ca nu cumva să fugă micul oaspe! „Oh, Doamne, Doamne, ce bine mă simt! Aud întâia oară ciripită! De când trăesc aci, Si-i mult, așa de mult, d'atuncii! Mai cântă, păsărică dragă, cântă!... Când te ascult mi aduc aminte Că am trăit și eu odată, că Si azi trăesc, Imi vine'n minte tinerețea, De mult pierduta tinerețe. Frumoasa primăvară, floarea Acestei primăveri, frumoasa dragoste!

Mai cântă, păsărică dragă, cântă... Tu-mi redeștepți dureile, Dar totodată mă și măngăil Si o dure-e măngăiată Mai dulce e ca bucuria. Mai cântă, păsărică dragă, cântă... Dar cine te-a trimes aci? Cine ti-a spus să te cobori Pe zidurile astăzile negre, unde Blăstemul doar coboară?... O, Doamne sfinte, presimțirea astă Pe mine mă omoară, Cu fericirea ei prea mare mă omoară! O presimțire am, Că voi fi liber, Si n'o să mor sub bolțile acestea, ci Sub cerul liber și frumos... Tu pasare ciripitoare, Tu liber călător din lumea liberă, Tu ești solia libertăței! — Așa e, simt că e așa. Fii tare înimă, de nu te a frânt durerea, Să nu te omoare bucuria: Sătulă-i lumea De jug și de ticăloșie, Si mai întâi deschide porțile Mormintelor acestora. Acei ce pentru libertate Au pătimit Vor plângă cei d'intâi de bucurie, Tu pasare ciripitoare, Tu liber călător din lumea liberă, Tu ești solia libertăței!

Ia broasca porței scârțâie o cheie, — Si păsărica sboară speriată; Deschisă-i poarta, temnicerul li spune robului? „Ești liber”. Gemù de bucurie robul, Si s'apucă de cap cu mâinile, Par că voia să-și ţie în loc mintea, Ce începeă să l părăsească.

,Acă-i! Strigă copilăros de vesel ,Acă el N'o lăsai să sboare, Nu am înebunit.... Știu tot Ce s'a întâmplat: sunt liber.... E liber deci poporul, patria! „Ce ai cu patria, nemernice”, Răspunse temnicerul mormând, „Fii mulțumit, că tu ești liber”.

Da robul nu-l mai auzi, că mintea lui Eră departe... într'o clipă Cutreerase jumătate lumea, Si căută mormântul, În care doarme dulcea lui iubită, Înțâi la tine, moartă scumpă susținelui meu, Înțâi la tine; cum m'ai căutat, Așa am să te cauți eu acum, Ca să sărut pământul, Ce ti dă odihnă țiel... Oh, ce mult tine, până să mi deslegă Din lanțuri mâninile, picioarele; Mai lungi sunt clipele acestea, De cum au fost toți anii lungi și triste Din închisoare! (Va urmă.)

Ajutorarea invalidilor, văduvelor și orfanilor.

Consiliul Dirigent Resortul ocrotirilor sociale a ordonat conscrierea tututor invalidilor, văduvelor și orfanilor de războiu cari se află pe teritoriile românești de sub conducerea Consiliului Dirigent român din Sibiu. Ajutorarea acestor victime a crâncenului războiu este bine venită căci suferințele lor întrec orice margini. Autoritățile comunale sunt rugate să facă conscrierile căt mai îngribă pentru ca să se poată începe ajutorarea lor. Mai jos publicăm directivele privitoare la conscriere.

Scopul conscrierii e:

1. de a avea o evidență a tuturor invalidilor, văduvelor și orfanilor de războiu;
2. de a putea alege acei invalidi (văduve și orfani), cari de fapt sunt avizați la ajutorul statului;
3. de a putea alege acei invalidi (văduve, orfani), cari în mod urgent trebuie să fie ajutați, neașteptând deciderea definitivă asupra tuturor conscrișilor.

Conscrierile să fie executate prin o comisie specială în fiecare comună (oraș), care comisie să fie în următorul mod constituită: primarul ori reprezentantul lui, ca președinte, câte un preot ori învățător că reprezentanți a difertelor confesiuni și 2-4 bărbați (femei) de încredere ca reprezentanți ai invalidilor (văduvelor, orfanilor).

A se conscrie sunt toți invalidii (invalidele), toate văduvele și toți orfanii din războiul trecut. Invalid (invalidă), e fiecare bărbat (femeie), care a servit la o formă militara ori în stabilimente ori funcții menite spre folosul armatei și cari prin, ori în urma evenimentelor războiului și-au pierdut în parte ori total integritatea trupească și în urma ei capacitatea de a se valora în mod corespunzător.

De conscris sunt toate văduvele și toți orfanii după ofișeri, soldați, muncitori, căzuți în luptă ori morți, prin, ori în urma evenimentelor războiului, ori în fine dispăruti fără orice stire, de mai mult de 2 ani.

A se conscrie sunt și acelea femei, cari au trăit în legătură ilegală cu bărbatul căzut (mort, dispărut), în caz că au rămas și orfani dela acel bărbat și în caz, că au fost susținute de dânsul.

Conscrierile să se facă în mod conștientios pe baza documentelor particulare necesare și pe baza judecăței serioase și nepreocupate a comisiei comunale, care va purta toată responsabilitatea pentru datele aduse în foia de conscriere. Să fie executate în căte două exemplare asupra fiecărui invalid (inclusiv membrul familiei) și fiecărei văduve (incl. orfani)* și să fie finite până în 30 Aprilie a. c. Un exemplar are să rămână la primariat, al doilea să se expedeze la prefectul județului, care le va trimite prin curier la Resortul Ocrotirilor Sociale.

Pe baza acestor conscrieri se vor exmitre apoi comisiuni mixte medicale, cari vor stabili, întrucât conscrișii sunt avizați la ajutorul statului și vor fixa felul și mărimea ajutorului. Acest ajutor va fi ori în formă de penziune, ori prin creștere, ori perfectionare, prin tratament gratuit, ori în fine prin întreținere totală prin stat (azile).

In cazuri, cari recer ajutor corespunzător imediat, fără a putea aștepta până la decizia comisiei mixte, comisia comună să propună acest ajutor urgent pe foaia de conscriere și să însemneze această foială pe față primă cu cuvântul „urgent”.

* Adeci: Pe foia invalidului se conscriu și toți membrii familiei lui, pe foia văduvei și orfanii rămași, iar în caz dacă orfanul ori orfanii ar fi rămas fără tată și fără mamă, adeci orfanii de tot se conscriu pe foia signată „Văduva, orfanii”.

Înțelegerea oamenilor prea răi, poartă pecetea suferinții interioare ce dânsii îndură; chiar când au ajuns la toată fericirea exterioară, ei au aerul nenorocit îndată ce nu sunt într'un moment de bucurie, ori nu se prefac.

Nu știu o rugăciune mai frumoasă decât aceea cu care se sfârșesc vechile drame indiene: „De ar putea toate ființele viețuitoare să fie scutite de durere!”

Școală primară actuală.

Terminându-se congresul învățătoresc, la care din cauzele invaziei trupelor maghiare în județul nostru Arad, aproape nimeni nu a luat parte la congres din aceste părți.

In nicii cu cele citite de prin jurnale asupra deliberatiilor din acel congres, în sîrbele de mai jos mă silesc de a prezenta că mai pe scurt, mai explicit, care ar fi raportul școalei primare române față cu statul și toate celelalte instituții. Totodată pentru deplina lămurire a opiniei publice în această chestiune pe căt de deficilă, pe atât de vitală fac următoarea grupare:

1. Raportul școalei primare față de stat, ca instituție de educație și instrucție.
2. Să se aleagă ori să se denumească învățătorimea.
3. Formarea camerei învățătoresc.
4. Cauza revizoratelor.
5. Consiliul central de instrucție primară.
6. Referenți de secție ai instrucției primare.
7. Raportul școalei primare față de biserică.
8. Instrucția limbei românești în școalele primare neromâne.
9. Nexul dintre școală primară și administrație, justiție, poliție, jandarmie, armată și oficiul sanitar-igienic.

I.

Raportul școalei primare față de stat ca instituție de educație și instrucție.

Școala română exclusiv numai de stat poate fi în întreaga ei fință.

Motivare: Scopul școalei primare, al unui stat național; deci și al României mari, este ca prin educație să se realizeze o desvoltare morală așa de superioară, încât sentimentul moral-național să se înrădăcineze în toate păturile sociale de jos și până sus.

Astfel se va întronă ordinea, dreptatea și simțul de datorie; cari toate dău garanță prosperării, consolidării și respectul în și afară de hotărâle unui stat național și aceasta numai prin statificarea întregului învățământ primar se va putea ajunge mai curând și mai armonios și perfect. Numai în astfel de institute se va putea mai eficace produce devotament și imagazinare de cele mai necesare cunoștințe pentru un cetățean demn. Atât în ce privește educație.

Instrucția școalei primare de stat va avea ca scop: împărtășirea elevului cu astfel de cunoștințe practice și de agerarea mintii, ca el să devie omul de mâne, mulțumit cu sine, cu ocupăriunea de el aleasă — fiind în permanentă trezviu și aplicat spre a se lumina treptat și în mod autodidactic. Scurt: om de omenie și de înimă; iar nu un rafinat, perfid lenos și lăsătos.

II.

Să se denumească, ori să se aleagă membri statului învățătoresc?

Corpul didactic al școalei primare, în fața zilelor mari de prefacere, întocmai ca și toți cei alături factorii ai instrucției superioare ar să fie denumiti din partea statului.

Motivare: Numai cu o astfel de procedură se va putea plasă, ambicioasă, permisă, înaintă, probă, reglementată, îndreptă, ori delătură mai nimerit membrii corpului învățătoresc.

Intre împrejurările date — alegerea — deși s-ar părea mai democratică procedură nu ar putea corăspunde. Nu fiindcă în forma aceasta nu s-ar putea selecționa valorile.

III.

Formarea camerei învățătoresc.

Denumit fiind învățătorul din partea statului, de sine înțeles, că statul are și posibilitatea de a se valoră; să înțelege între limitele și în conformitate cu independența altor oficianți de stat. Spre scopul acesta — în fieștecare județ se va institui o cameră învățătorescă — dintre acei dascăli, pe cari ministrul de instrucție îi va designa; pe un period de 2 ani; — în număr de 10 — iar din oficiu vor fi membri subrevizorul și revizorul.

Chemarea acestei camere va fi de a da indegetări pozitive în ale educației și instrucției — în conformitate cu recerintele teritoriale ale județului lor. A recomandă manualele corespunzătoare în sus spre apro-

bare, în jos spre folosire. A se ocupă de cauza frecvențăi unei; a promova interesul pentru cele sociale și literare.

In fine a deliberă ca for de prima instanță în cauzele disciplinare ale învățătorimii. Al doilea for de apelată, are a fi consiliul central al instrucției primare, apoi în al treilea și ultimul for ministrul de instrucție publică.

Partea juridică va fi reprezentată prin jurisconsultul județului. Ședințele camerei vor fi ori bi-ori lunare. Executiva va cădea în resortul revizoratului.

Motivare: Un corp de oficianți publici, cu o chemare așa de sublimă, nu se poate conduce prin alii oameni de alt fach, — decât numai și numai prin bărbați vrednici din sănul său. De această maturitate, independentă și demnitate statul învățătoresc este conștiu și pedeplin apt.

(Va urmă.) Pavel Dărlea.

STIRI.

— Insigne roșii de 1 Mai se găsesc la administrația ziarului „Adevărul” prețul 30 fileri. Fiecare muncitor să poarte la 1 Mai semnul serbătoarei mărețe care este serbătorită de muncitorimea organizată din lumea întreagă.

— Bolșevismul în Bihor. „Renasterea Română” scrie, că în Bihor comuniștii au ajuns la putere. Au comunitat totul. Au intrat în biserici și au silit pe preoți să preamăresc comunismul. Acești venetici au declarat că nu mai recunosc avere privată și au recrivat toate casele publice până când și palatul episcopal Radu și și-au instalat birourile în el. Au confiscat toți banii publici și au fixat plăți egale pentru toți funcționari și muncitori. În liceu bolșeviști au interzis propunerea religiei și în locul ei au obligat prelegeri despre bolșevism. În Oradea-mare au scos pe episcopul catolic Széchenyi din casa lui proprie lăsându-i numai o singură cameră ca și la cei alături cetățeni neinsurați, iar pe vicarul Ciorogariu împreună cu alții patru fruntași i-au închis. În Oradea apără „Steagul Roșu” și în Budapesta „Foiața Tânărului”, cari sunt răspândite cu mult zel în popor. (Rep.).

— „Două ființe” românești ce se tipăresc dincolo de linia demarcatională (unde nu este cenzură). Una „Glasul Poporului” în Budapesta redactată de G. Avramescu, și alta „Inainte” sub conducerea lui Traian Novac. „Patria” scrie că acestea folosește în titlurile organe ale partidului socialdemocrat și sunt pline de insulte la adresa fruntașilor socialisti din Sibiu și ale tuturor oamenilor noștri politici de aci și din vechiul regat în frunte cu regale Ferdinand. O fi adevărat, și noi am aflat de apariția lor, dar linia demarcatională fiind așa de strict păzită nu ne-a căzut în mână numerii cari ne înjură și așa n-am putut lua măsuri contra lor. Noi credem că e un avantaj ca cel puțin Consiliul Dirigent să fie în poziția de a ști ce se petrece peste graniță și ce ne privește pe noi să ne facă cunoscut. E o slabiciune ca dușmanii să știe tot ce fac tu, dar tu să îți bagă capu în nisip să nu vezi ce fac ei.

— Germania nu primește condiții. Din Berlin se anunță că guvernul german în consiliul de eri ținut sub președinția cancelarului Ebert, a hotărât să nu primească condiții impuse de puterile aliate.

— Tov. Flueraș s'a reîntors la Paris. Sâmbătă a sosit la Sibiu tov. Ion Flueraș care a fost trimis la Paris spre a reprezenta interesele noastre la conferința de pace. De asemenea s'a reîntors și tovarășul Dr. Nona Leményi, care însoțise pe tov. Flueraș la Paris.

— Tânării din Bosnia pretind autonomie. Partidul tărănesc din Bosnia și Herțegovina, de sub șefia lui Raditch a votat o moțiune, prin care arată că nu va dezarma până ce nu se va recunoaște autonomia Bosniei și Herțegovinei.

— Modificarea calendarului în Jugo-Slavia. Scupcina (camera) Jugo-Slavă a hotărât aplicarea calendarului gregorian (nou) în toată Jugo-Slavia. Probabil că modificarea se va face în același timp ca în România.

— Făuriterii războiului pedepsiți? Publicăm cu rezervă următoarele: „Din sursă absolut demnă de încredere“ astăzi ziarul „Patria“, că foștii miniștri ungari Wekerle, Szterényi și Szurmay, împreună cu magnatul ungur contele Károlyi George au fost judecați la moarte de către guvernul revoluționar și după o jumătate de oră, au și fost execuți. Fabricantul Weiss Manfred, proprietarul fabricelor de muniții din Csepel s'a sinucis. Motivul sinuciderii este următorul: Muncitorii i-au secvestrat toată averea și l-au constrâns să lucre și el pentru 60 cor. la zi, ca și oricare alt muncitor.

— Comerțul eliberat în România. Regele a semnat decretul prin care este liberă și nesupusă nici unei restricții orice vânzare și cumpărare a mărfurilor în teritoriul țării cum și transportarea dela o localitate la alta. Se abrogă orice dispoziție luată prin orice lege, decizie regulament dela începutul războiului european contrarii acestui decret. Rămâne în vigoare numai prohobia comerțului cu inamicul.

— Spre încheierea păcii. Din Paris să anunță că Congresul de pace va începe încă în decursul săptămânelor curente lucrările preliminarilor de pace. Toate subcomisiunile însărcinate cu chestiuni de teritoriu și au terminat lucrările. (Ag. Dacia).

— Reforma agrară în teritoriile anexate de sărbi. Scupcina a mai votat un proiect de lege prin care se expropriează marea proprietate din teritoriile anexate, care va fi împărțită populației rurale în proporția de minimum 5 hectare pentru fiecare cap de familie. În legătură cu acest proiect guvernul a invitat populația dela orașe să se stabilească în teritoriile anexate, unde i se va da pământ, vite de muncă, material de gospodărie.

— Propunerile lui Lenin către Statele-Unite. Față cu atitudinea hotărât ostilă bolșevismului pe care au luat-o puterile occidentale europene, se asigură în cercuri bine informate că Lenin a făcut propunerile secrete de tratative guvernului american prin intermediul a doui bărbați politici americani, cari în ultimul timp au făcut o călătorie de studiu și informație în Rusia. Lenin ar cere închiderea ostilităților, cu admitemea sub o formă oarecare a bolșevicilor la conferința păcii. Rămâne de văzut ce primire vor face conducătorii adunării dela Paris dorină și grăbită astăzi mai mult ca oricând de a redă, în sfârșit, efectiv pacea omenirii obosite.

— Trupe ungare în Rusia. „Dacia“ scrie că la Nicolaev au fost lupte sângeroase între bolșevici și ucraineni. Orașul în mai multe rânduri și-a schimbat stăpânul. Între trupele bolșevice au fost batalioane ungurești compuse din foști prizonieri. Ei aveau steag roșu pe care era scris: „Republika maghiară a muncitorilor.“

— Pretențiiile Italiei asupra portului Fiume. Telegramele sosite din Paris confirmă stările răspândite de ziarele din Roma, că guvernul italian a depus congresul de pace o notă cu care justifică dreptele sale pretenții asupra orașului port Fiume. În aceasta Italia a declarat că nu renunță la nici un caz la Fiume.

— Înlăturarea administrației bulgare. În Bulgaria întreagă autoritățile polițienești bulgare au fost destituite și înlocuite cu trupe engleze, iar celealte autorități puse sub controla trupelor de ocupație.

— Ceho-Slovacii și-aduc aminte. Ziarul „Naționala Politica“ din Praga anunță că guvernul ceho-slovac a ordonat confiscarea tuturor moșilor a contelui Clam-Martinitz, fost prim-ministru al Austriei, și totdeodată veșnică sa expulzare din republica ceho-slovacă. (Bolșevizm).

— Cetim în „Izbânda“: Frankfurter Zeitung face o vîlă propagandă pentru o apropiere între Germania și Rusia, pentru crearea unui bloc comunist contra Antantei, Germania, Rusia și Ungaria trebuie să se unească pentru a înfrânge imperialismul apusean.

— În Adunarea națională din Weimar Scheidemann a avut o esire violentă contra condițiilor de pace cari se impun Germaniei.

— Deutsche Allgemeine Zeitung astăzi din Weimar că guvernul va veni în curând cu un proiect de lege prin care Sfaturile de muncitori, țărani și soldați vor fi recunoscute ca instituții oficiale.

— Luptele spartachistilor. În Frankfurt a./M. au avut loc lupte sângeroase între spartachisti și trupele guvernului, au murit 13 oameni și s-au rănit câteva sute. Oare nu se poate altfel?

— Statul major economic al fostei administrații militare din România a început lichidarea și va prezenta socoturile pretențiilor, respective ale îndatoririlor statului major economic. Toate persoanele și instituțiile cari au stat în legătură cu statul major economic din România sunt rugate să și anunțe până la 31 Martie 1919 pretențiile respective să și achite până la terminul amintit îndatoririle. Pretențiile ridicate după acest termen nu vor fi luate în seamă. Anunțarea e a se face la „Abrechnungsstelle des Wirtschaftsstabes Rumänien, Expositur Wien, I. Stephansplatz Nr. 3“.

Notă. Deoarece anunțul acesta a sosit mai târziu decât terminul pus pentru expirarea lui, s'a luat dispoziții ca să fie prelungit pe un timp nelimitat. (Biroul pressei.)

— Ce s'a cheltuit în război. Din Washington se anunță că comitetul creditelor a expus în Parlament cheltuiile făcute de diferitele State în acest război. Statele-Unite au cheltuit în total 30 miliarde 206 milioane; Anglia 40 miliarde 640 milioane; Franța 43 miliarde 400 milioane; Italia 16 miliarde. În 1914 cheltuiile anuale mondiale erau de 10 miliarde, iar în 1918, 70 miliarde.

— Impotriva Habsburgilor. Guvernul din Viena a ordonat sechestrarea tuturor obiectelor fostului împărat, în palatul său din Eckartsau. Palatul a fost declarat de proprietatea statului și el va fi transformat în azil de copii orfani. Stările neconfirmate până acum spun că guvernul din Viena va ordona expulzarea prințului Max, fratele fostului împărat Karl, din Austria și confiscarea înfrerei sale averi. Pentru fugirea fostului împărat Karl din Austria guvernul va trage la răspundere pe arhiducele Friedrich care a redactat întregul plan de fugire.

Activitatea noastră.

Conferința tovarășilor din Deva. Cu ocazia trecerii tov. Albani prin Deva muncitorii au fost conchimați la o consfătuire. Tovarășul Deonisie Pârvu a înconștițiat muncitorii cari s-au adunat în număr mare în sala secției din fosta „Nemzeti Kaszino“, unde tov. Albani le-a făcut cunoscut evenimentele din Budapesta și situația noastră în urma acestor evenimente. Apoi a vorbit despre scopul socialismului pentru care clasa muncitoare a adus atâta jertfe. Tov. Pârvu a reflectat asupra celor spuse de tov. Albani și apoi trecând la actualitatea a întrebat ce va fi cu împărțirea pământului, căci poporul își pierde răbdarea. Pe la noi se zvonește — spune el — că pământul va fi dat în arendă, ba în parte, ba a treia parte, dacă aceasta e adevărat apoi asta nu e reformă agrară ci simplă tragere pe sfârșit. Pretindem că să se dea 2—3, sau un iugă de pământ dar să se dea. Cerem ca Consiliul Dirigent să lanseze oordonanță clară în privința aceasta pentru spiritele să se înștească. Apoi mai mulți muncitori zidari se plâng că nu pot merge la lucru în orașele învecinate că nu li se dă legitimație decât, după multă oboselă, pe trei zile, astfel că lucrătorul trebuie să lase lucrul în mijlocul săptămânei că să vie după altă legitimație. Domnii ne pun toate greutățile de a ajunge la lucru și apoi spun că suntem lenesi că nu vom să lucrăm. Pretindem că Consiliul Dirigent să intervie să ni se dea legitimații pe timp de 3 luni ca să putem lucra. Tov. Albani promite că va informa pe tovarășii din Consiliu despre cererile lor ca să intervie să se îndeplinească.

Secționele din Deva activează frumos și numără peste 700 de membri.

Pentru tovarășii din Sibiu. Membrii Secției române a partidului socialdemocrat, din loc, sunt avizați că darea de partid se va încasă de cassarul secției G. Joandrea, în fiecare șîmbătă seara între orele 6—7, în localul ziarului „Adevărul“ strada Rosenanger 14.

Fondul de agitație și al presei.

In zilele din urmă s'au primit următoarele sume:

N. N. Cherelusanu 2000 cor., N. N. Foleanu 2000 cor., Dr. Ghelerter, Iași (România) 80 cor. — Total 4080 cor.

Lista tov. Ioan Bălosu din Tebea: Oprisa Mihailă 1, Ion 1 cor. Visa 1, Ion 1, N. Petca 1, Nic. Groza 1, Czamozinger Heinrich 1, Nicolae Stana 1, Ioan 1, I. Trifan 1, G. Benja 1, Azarie Trifan 1, Lörincz Grasz 1, I. Nicea 1, Ion Dan 1, Traian Groza 1, Todor Simedria 1, Adam Băiancu 1, Ion Stana 1, Nicolae 1, Pavel Sipoș 1, Todor Tudoran 1, Adam Tudoran 1, Lazar Tudoran 1, Petru Resleu 1, Petru German 1, Petru Golea 1, Lazar Tudoran 1, Ion 1, Ioan Gulea 1, Petru Sipoș 1, Adam 1, Iosif Logar 1 cor. — Total 27 cor.

Lista tov. Nicolae Drăgoiu din Arinoasa: Ioan Fister 1 cor. 40 fil., Alexandru Danda 1 cor. 40 fil., George Iancu 80 fil., Toma Crăciun 50 fil., Dumitru Trifa 5 cor., Nicolae Drăgoiu 10, Simion Cadis 3, Iacob Covaci 4, Nicolae Iancu cuza 4, Ioan Iancu cuza 4, George Nicoara 5, Alexandru Iancu 4, Avram Vădan 5, Teodor Bârles 2 cor. 50 fil., Dionisiu Ciora 2 cor., George Jurea 2, Nicolae Costinos 5, Simeon Bolonduț 3, Vasile Projor 3, Trifon Poienar 3, Nicolae Marian 2, Dumitru Ivan 1, Andronic Foldiș 2, Lazar Marian 1, Nicolae Tipător 2, Alexandru Tipător 2, Panfil Presecan 5, George Nicoara 4, Petru Petroni 1, Petru Ciungan 10, Ioan Nicoara 5, Ioan Talău 5 cor. 50 fil., Iosif Schmit 1 cor. 50 fil., Tanasie Popa 1 cor. 10 fil., Macarie Costină 12 2 cor. 50 fil., Stefan Broroșci 1 cor. 50 fil., Moise Costină 1 M. 2 cor., Alexandra Mignea 1 cor., Moise Iancu 1. Dumitru 4 cor. 50 fil., Alexandru Iancu a Flori 3 cor., George Iancu 1. Moise 3, Nicolae Iancu a XI. 1, Alexandru Cosma 1. G. 3 cor. 50 fil., George Iancu 1. Iosif 1 cor. 50 fil., Macaveiu Popa 1 cor., Nicolae Golunduț 1 cor. 50 fil., Dumitru Crăsnic 2 cor. 50 fil., Stefan Crăsnic 4 cor. 50 fil., Ioan Tontea 4 cor. 50 fil., Dénes Regnic 2 cor., Romulus Popa 1 cor. 10 fil. Total 155 cor. 80 fil.

Suma arătată în numărul trecut cor. 18041-26

Total cor. 23304 06

Poșta Redacției.

G. Toma, Bucium. Poezia intitulată „Un stat lui Sarailă“ pe lângă că e slabă, nu corespunde spiritului tim-pului — ci tocmai contrarul. Noi credem că nu e potrivit să propagă canibalism, azi când atât de mult s'au înțăcat oamenii unii pe alții. Cetește multe cărți bune și atunci nu vei scrie așa:

„Poți să stai cu ei de vorbă
Doară stim noi că-s ai tăi,
Numai nu-i găti de ciorbă
Căci măncăm carne din ei.“

Ci vei scrie cam așa:

Să ne înfrățim noroade, să ne înfrățim!
Pământul în sine pare a plângă,
Că-l tot udăm cu lacrimi
Și-l tot stropim cu sânge!

Poșta Administrației.

A. Greavu, Bucaresta. Ziarul nu l-am sistat, sună să reînoești abonamentul, altcum îl vom sistă. — G. Badiu, Cristian. Am expediat ziarul cerut, iar celor amintiți le merge regulat. Cauza o suportă poșta. — Al. Mareulescu, Kissajó. Încearcă la banca unde ai dat banii să urzeze trimiterea lor. Până azi nici la noi n'a sosit și până nu vor sosi nu putem publica lista. — I. Pescarit, Turda. Am primit suma gazetelor. Cu Nr. de față facem coregere cum dorești. — T. Trifu, Săsienyeezib. Noi vă am trimis gazeta regulat, gresala poate e la poșta d-voastră. Acuma primești și numerii pe care nu i-ai primit. — I. Toniuța, Bucium. Banii n'au sosit la noi, poate sunt în poșta la care i-ai pus. Ziarul vă merge regulat. — G. Moise, Brașov. La 12 Sept. 1918 am primit 8 cor. pe restanță dela 1 Iulie până la 1 Oct. 1918 face 2 cor., dela 1 Oct. 1918 până la 1 Aprilie s'a ridicat abonamentul la 12 cor., face 6 cor. Deci total 8 cor. dela 1 Aprilie a. c. s'a ridicat din nou dela 12 la 16 coroane anual. D-ța este în restanță dela 1 Aprilie a. c.

Cenzurat de: Capitan Boiu.

Editor și redactor responsabil: TIRON ALBANI.

Tiparul tipografiei W. KEAFFT, Sibiu, Str. Orenului 10.

Un culegător român

afă aplicare imediat la tipografia Friedreich Roth, Sibiu Wintergasse 9.

Dentistul Munteanu

5-26 Sibiu, Strada Cienădiesi Nr. 28

Consultări: orele 8-12 și 2-5.